

iritzia

gaurko...

...elkarriketa

Consuelo Elosua

• LUR MAITEA TALDE
EKOLOGISTAKO KIDEA •

«Lindano dosi txiki bat nahikoa izan daiteke minbizia eragiteko»

Sondikako aireportuaren segurtasun eza salatu dute

■ Funtsean zein da Sondikaren segurtasun ezaren arrazioa?

Urte askotan aireportu inguruan zeuden hainbat zulo zabortezi bezala erabiltzetik dator arazoa. Bertara hainbat produktu isuri zen, eta horien artean lindanoa eta beste zenbait hondakin toxikoagoak. Beraz, etengabeko arriskuan bizi gara.

■ Zer arrisku dago lindanoarekin?

Lindanoa arnasketa bidez, kontaktu bidez edo irentsiz har dezakegu gizakiok. Ez da uretan disolbagarria eta zelula grasa deritzonetan barneratzen da. Behin bertan, ezinezkoa da ateratzea. Oso dosi txikiarekin minbizia eragin dezake, eta aukera gehiago dute emakumeek zelula grasa gehiago sortzen dutelako.

■ Temperaturek eraginik al dute lindanoan?

Beroak eragin handia du lindanoan. Eguzkiak asko jotzen badu adibidez, izugarriko kiratsa ateratu ohi du. Temperaturek eragin handia izan dezakete. Izan ere, kontuan hartu behar da 112 gradurekin lindanoa deskonposatu egiten dela eta hegazkin baten turbina batek bakarrik temperatura askoz altuagoa izaten duela. Deskonposatuz gero, laino toxiko eta hilgarri bat produzitzen du fosgeno eta klorhidrikoz osatua.

■ AENA elkarteak dio ez dagoela arriskurik.

Elkarte horrek epaileari adierazi zion istripuren bat gertatzeko aukerarik ez zela. Dena den, matematikoki aukera eza ez da existitzen. Kontuan izan behar da Sondikan lindanoa leku kritiko batean dagoela eta, beraz, arriskua egon badago. Inguruan bizi garenak behintzat hegazkin bat pasatzen den bakoitzean behatzak gurutzatzen ibiltzen gara.

Ekaitz Agirre
DONOSTIA

...esaera

«Haundia haunditxo, txikia txikitxo»

...hizpideak

Jauzi kualitatiboa Itoitzen

■ Itoizko aferarentzat, jauzi kualitatiboa da *solidarioek* hasitako bidea. Europatik barna kanpaina ikusgarria izango da eta, lehenago atxilotzen ez badituzte, iragar daiteke jende askok ezagutuko duela Nafarroako urtegiaren arazoa datozen hilabeteetan.

Baina horretan ez ezik, jauzia izan daiteke, halaber, azkenean berdeen taldeak salaketa Parlamentura eramatea onartzen badu. Gogoratu behar da Europako Arartekoak kritikatu zuela iaz Itoizko Koordinakundeak jarritako salaketa artxi-

batzea, eta gaia berriro Estrasburgora eramaten badute —Josu Ortuondo EAJko kideak aipatu zuen atzo aukera hori—, propagandistikoki, bederen, lorpena izango da.

Urtegiaren ondoko lur mazeletan dauden mugimenduengatik inguruko herrietan ez ezik Nafarroa osoan piztu den kezka, joan den asteko manifestazioari eman zitzaion erantzuna, orain Europako kanpaina berria... garai berria dator jada hamabost urte bete behar dituen arazo amaigabe honen istorioan.

Dimisio liskartsua

■ Noaingo UPNko bi zinegotzik dimisioa aurkeztu dute, horietako baten kontra joan den astean lehergailu bidezko eraso bat gertatu ondoren. UPN alderdia eta alkatea ulerbera agertu dira, baina herrian batzuek ez dute begi onez ikusi bi zinegotzi horien dimisioa eta gogor hitz egin dute haien kontra. IUko zinegotzi bat nabarmendu da jarrera gogor horretan. Aldi berean, Goardia Zibilak bi gazte atxilotu ditu. Noianen tentsioa agerikoa da.

Gerra ofiziala Txetxenian

■ Txetxeniako Gobernuak gerra egoera aldarrikatu zuen atzo ofizialki. Groznik Armada erabili ahal izateko hartu du neurri hori, orain artean gerrillariak eta zibil armatuak baizik ez direlako ari txetxeniarren aldetik. Moskuk herri horren heren bat hartu du jadanik, eta «lurralde matxinatua» berreskuratzeko asmoa dauka, Errusiako lehen ministro Vladimir Putinek azaldu duenez.

Euskarazko antzerkia lekua galtzen ari ote?

■ Euskarazko antzerkiak orain baino sasoi hobeak bizi izan dituela esateak, ez dirudi *boutade* bat denik. Azkenaldian alarman batek baino gehiagok jo du: euskara hutsez lan egingo duen talde profesionalik ez da gurean; euskarazko antzerkia gero eta gehiago mugatzen da haurrentzako esparrura, eta azkenaldian euskal hiriburuetako antzoki nagusien zirkuitotik kanpo geratzen ari dela dirudi. Egoera

horren adierazgarri izan liteke Gasteizko antzerki jaialdi hasi berrian euskarazko antzerkiak duen testimonio hutseko presentzia. Kalitatea eta merkatu arazoak aipatzen dituzte berdin Gasteizen, Donostian edota Baionan antzoki publikoek. Ez dirudi osoki informaturik daudenik. Baina, gainera, erakunde publikoek badute zeresanik euskal antzerkiak bere lekua izan —eta hazi— dezan.

...pertsonaiak

LLUIS JOU • Generalitateko Hizkuntz Politikarako zuzendari nagusiaren arabera, bidezkoa da katalana erabiltzeari muzin egiten dioten enpresak zigortzea. Nazioarteko Hizkuntz Politikako mintegian hitz egin du.

MARTINE AUBRY • Frantziako ministroaren izena daraman legeak zalaparta ugari sortuko du datozen egunean. 35 orduko lanasteaz iritzi kritikoa azaldu dute oposizioak eta ezkerreko zenbait alderdik.

GEORGE MITCHELL • Bake prozesua kinka larrian dagoela ziurtatu du Ipar Irlandako bake prozesuan bitartekari lanak egin dituen senadore ohi estatu batuarra. Bake elkarriketak arindu beharra azpimarratu du.

...datua

23.285 sarrera ditu UZEIk aurkeztu duen *Sinonimoen hiztegiak*. Elkarlanean argialetxearekin kaleratu dute, eta aurki CD-Roma jarriko dute salgai.

...adierazpena

«Penagarria da Kilometroetan zegoen sakrifizio izpiritua galtzea»

•
Josu Erguin
Kilometroen sortzailea

... seiko urrea

• XABIER OLEAGA •

Euriaren xarma

Igandean euririk izan ez bazen inoizko Kilometroakik jendetsuena izango zela pentsa ohi da prestatzen ibili ginenon artean. Egon ere jende andana etorri zen Orereta/Erreteriarra gaua eta goiza euriak eta haizeak zigortu zituen bezala zigortu izateko.

Dei hauek ezaugarri koantitatiboen bitartez neurtzeko joera nabarmen-tzen da urtez urte eta agian ordua da beste irizpide batzuk erabiltzeko ere. Ikastolak barrutik bizitzea tokatzen zaigunok igandekoa eta gehiagoko euriteak ere pozik agoantatuko genituzke Inaxio Oliveriri entzun genizkionak entzuteagatik. Aspaldiko elipsi

kontzienteekiko justizia egin zuen igandeko Oliveriren diskurtsoak. Bere jaioterrian zegoen, berak jaiotzetik ezagutu zuen ikastolan zegoen,

Orereta Ikastolako lehendakaria izan zen zenbait urtez, bere karrera publikoa eta politikoa ere hor hasi zituela esaten duenik ere ez da falta hemen. Gertutasunezko giroan blai zegoen Hezkuntza sailburua. Ikastolei aitortu zien gaur eguneko

eta bihar etziko eskolaren aurrekaria izana besteak beste. Proposito onak ere egin zituen ikastolekiko aurrera begira.

Orain zailena falta zaio, alegia, hitzak betetzen joatea. Jakin beza, eta berak ongi ezagutzen ditu ikastolak, igandeko bere hitzak jasota geratu zirela ez bakarrik memoriari. Ez du lan zaila esandakoa betetzeko bokazioa badu, baina laguntza ere ez

zaio faltako, ez ikastolena ez eta ere beste batzuen. Indar korrelazioa ere ez zaio falta Legebiltzarrean. Balia-bideak kudeatzen asma dezala, anbiziorik gabeko joan-etorri urdinetan murgildu gabe.

Gainerakoz, esanda gera dadila Kmk-99ren arrakastaren meritua ezin dutela antolatzaileek monopolizatu. Erreteretak, Oreretak, berezko gainbalioa du halakoetarako. Herri berezia izaten jarraitzen du, erakargarria hain zuzen ere gaztediarentzat, eta hori nabaritu genuen. Bakoitzari berea.

Hitz gutxitan esateko, eguzkiaren distiraren faltan, euriaren xarma izan genuen.